

Миодраг Станисављевић је изузетан драмски писац, песник, есејиста и хроничар једне велике историје бешчашћа. Чак је и стручним круговима недовољно познат, иако нема много драмских писаца чије су драме за децу доживеле више од двадесет премијера, ако се може веровати прикупљеним расутим подацима. А они кажу да је ужичко извођење *Василисе Прекрасне* 2022. године пета премијера Мишине драме настале на основу руске народне скаске. Био је први магистар драматургије у нас и његова теза убрзо је постала универзитетски уџбеник, објављена као *Епика и драма – нека питања "драмског превођења"* епских народних песама. Ту вештину "драмског превођења" усмене традиције супериорно је показао у *Немуштом језику*, *Василиси Прекрасној*, *Причи о царевом заточнику*, која је под именом *Легенда о Митру сељаку* изведена у ужичком позоришту 1979. године.

Најјача веза са Ужицем и ужичким крајем, ако под тим крајем у најширем смислу схватимо и Мишину родну Добрињу, свакако је језик, незаobilазна карактеристика свих његових текстова, не само драмских. "Тамо вам речи, гроздови речи расту на сваком жбуни. Тамо вас беда тера да научите српски језик. Да бисте преживели морате научити име сваког дрвета, жбуна, травке, пећурке. Свако брдо, ливада, њива, сваки пут и путић имају своје име, врло заумно и опојног звука. Кад једном своју меморију напакујете тим звучачњима, то вам остаје за цео живот", рећи ће у једном од ретких интервјуа. "Речи су пишчев једини грађевински материјал, али и једини алат. То вам је као кад зидар нема ону алатку која се зове осеклица, већ потребну величину цигле скрати другом циглом. Песник једну реч теше другом речју."

У том драгоценом интервјуу из 2000. године Миодраг Станисављевић каже: "У време писања драмске гротеске *Вођа* и три песничке књиге (*Ритмови I, II и III*) имао сам осећај – прилично боговски осећај – да све могу да учиним са језиком, да све и сва могу да направим од речи." И могао је. Ту раскошну језичку магију оставио је будућим читаоцима и позоришној публици. Но није језик једина радост која нас чека у Мишиним драмама, а оне, као и све добре драме за децу, нису само тој публици намењене. У његовом драмском

свету могуће је оно чега изван књижевности и позоришта често нема. Поштење и храброст, побуна против зла чак и ако сте у тој побуни усамљени, а углавном јесте, пут је ка срећи и испуњености. Добро побеђује упркос моћи и снази противника, најчешће зато што се на путу ка истини и правди ипак нађе на добронајмерне и помагаче. Чак и када је ироничан, на крају *Приче о Царевом заточнику*, Миша је дворској луди дао задатак да нас подсети да је "дужност сваког человека да се бори/ против сподоба и немани злих", а да ће "за награду, можда, певач неки/бедни/испевати о томе који стих". Ту људску дужност Миша Станисављевић је испунио онда када није било баш много људи спремних на побуну. И радио је то предано, годинама, стварајући књижевно дело које би у времену пред нама морало бити ферал у мраку што нас предуго окружује. А мрак ће бити бар нешто мање густ када дочекамо премијеру драме *Вођа* (објављена 1980. године), и наћемо редитеља и позориште доволно храбре да са закашњењем од преко четрдесет година на сцени сецирају природу сваке аутократске власти; када поезија, и рана и она из збирке *Јади српске душе*, буде позната не само уском кругу познавалаца и поштовалаца. Пукотину у том мраку назиремо од пре две године, јер је у школском програму за основце сада и Мишина драма *И ми трку за коња имамо*. Но пут до светла је дуг и на том путу дело Мише Станисављевића може бити добар оријентир, нека врста лакмус папира којим ћемо мерити оздрављење нашег друштва. За сада нам остаје само варљива нада да Небојша Попов није превише погрешио када је, вративши се са промоције сабраних дела Миодрага Станисављевића, чији је издавач, 2006. године забележио да је у ужичком крају срео људе који читају и размишљају, који су прибрани морално и интелектуално и који не очајавају чак ни зато што су усамљени. Такви су нам људи данас неопходни и вальа веровати да их има. Не само у ужичком крају.

Ружица Марјановић

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

ГРАД УЖИЦЕ

Миодраг Миша Станисављевић

ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНА

режија: Вахидин Прелић

Миодраг Миша Станисављевић

ВЛАСИЛИСА ПРЕКРАСНА

Сценска бајка за децу 1972.

Режија: Вахидин Прелић
Сценографија: Вахидин Прелић и Тамара Бушковић
Костим: Тамара Бушковић
Музика: Лука Станисављевић
Дизајн звука: Никола Пејовић
Дизајн светла: Александар Росић

ЛИЦА:

ВАСИЛИСА	Вања Ковачевић
ИВАН	Дејан Максимовић
ИГОР	Бранислав Љубичић
ВАСИЛИЈЕ	Јанко Радишић
ЦАР / СТВОРЕЊЕ	
КОЈЕ ЈДЕ КОРЕЊЕ	Никола Пенезић
АНФИСА / ВЕШТИЦА	Биљана Прокић
МЕЛАНИЈА / МАЧАК	Тијана Карапчић Радојичић
БАБА МАРТА	Дивна Марић
ВЕТАР РАЗВИГОРАЦ	Биљана Здравковић (глас)
ЗМАЈ ОГЊАН / ХРАСТ	Вахидин Прелић

Инспирацент: Јанко Радишић

Суфлер: Младен Васић

Мајстор светла: Александар Росић
Мајстор тона: Никола Пејовић
Мајстор сцене: Драгољуб Станисављевић
Израда костима и текстилних
делова сценографије: Гордана Мајдов Марковић
Сценска маска и власуљарски радови: Мирјана Илић
Столарски радови: Обрадин Курлагић
Реквизитер: Милан Мијаиловић
Видео рад: Божидар Живановић
Гардероберка: Бојана Костадиновић
Декоратори: Млађен Ђитић, Душко Јанковић

Директор технике: Маријана Зорзић Петровић
Организатор: Љиљана Матић

Уметнички директор: мр Немања Ранковић
Директор: Зоран Стаматовић

